

Qishloq Hayoti

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqq boshlagan

№96 (6.621). Sotuvda erkin narxda

БУГУНГИ СОНДА

ҚОРИН
ФАМИДАГИ
"ИШБИЛАРМОНЛАР"

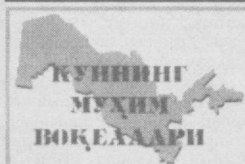
ЎРУҒ КУНЛАР
ҚУВОНЧИ

САНЪАТДАН
БАХТ ТОПГАН
АЁЛ

(2-саҳифада)

(3- саҳифада)

(4-саҳифада)

- Москвада "Варгиус" нашриётида профессор Л.И.Левитиннинг "Ўзбекистон: Каримов даври" китоби нашр этилди. Мазкур китоб муаллифнинг "Ўзбекистон: тарихий бурилиш палласида" китобининг иккинчи тўлдирилган ва қайта ишланган нашридир.
- Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари билимдонлари ўртасида республика танлови эълон қилинди.
- Тошкент вилояти ҳокимлигининг "Ҳамдўстлик" аёллар клубида "Ўзбекистонда аёл ва бизнес" мавзусида семинар бўлиб ўтди.
- Ўзбекистон банклари Ассоциацияси ва "Ахбор-Рейтинг" банклараро рейтинг компанияси ҳамкорлиқда банклар ва банк тизими мавзусидаги энг яхши журналистик асар учун танлов эълон қилди.
- Пойтахтда "Соғлом ҳамжамиятлар" кичик грантлар уч йиллик дастурининг дастлабки босқичида муваффақият қозongan ўн уч нафар голибга сертификатлар топшириш маросими бўлиб ўтди.
- Тошкент вилоятида "Мафтунок рағналар жилоси" республика кўриктанловининг якуновчи босқичи бошланди.
- Андижонда Мухаммад Юсуф номидаги Андижон вилояти болалар кутубхонасида "Энг яхши китобсевар оила" деб аталган танловнинг финал босқичи бўлиб ўтди.
- Чинозда қаровсиз ётган истирожат боғи "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими ташаббуси билан ёшларнинг маданий марказига айлантирилди.
- Чирчиқ гарнизонида қарашли харбий қисмда сафарбарлик чақируви резерви хизматига чақирилган ёш аскарларнинг қасамиди қабул қилиш маросими бўлиб ўтди.
- "Она сайёрамизга тинчлик" республика танловида голиб чиққан беш нафар ўзбекистонлик ёш рассом Харьковга жўнаб кетди. Улар 1-10 август кунлари бўлиб ўтадиган халқаро мастер-классда иштирок этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг ҚАРОРИ

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши қарор қилади:
Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессияси 2003 йил 29 август куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э.ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
2003 йил 29 июль

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн иккинчи сессияси муҳокамага куйидаги масалалар киритилиши назарда тутилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2003 йил биринчи ярим йиллигидаги ижроси тўғрисида.
2. "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (янги таҳрири) лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
3. "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари"га сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси тўғрисида.
4. "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
5. "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Регламенти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
6. "Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (янги таҳрири) лойиҳаси ҳақида.
7. "Жамоат фондлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
8. "Хусусий корхона тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
9. "Банк сирини тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
10. "Муҳофаза чоралари, антидемпинг ва компенсация божлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
11. "Ахборотлаштириш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
12. "Электрон рақамли имзо тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (биринчи ўқиш).
13. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.

Ушбу масалалар билан бир қаторда депутатлар муҳокамага Олий Мажлис ваколатига тааллуқли бошқа масалалар ҳам киритилиши мўлжалланмоқда.

2001 йилда ўз фаолиятини бошлаган Дўстлик туманидаги "Ал-Қобус" фермер ҳўжалиги жорий йилда 24 гектар майдонга галла экиб, ҳосилдорликини ўртача 55 центнерга етказди. Эндиликда фермер Жалил Кенжаев асосий эътиборини гўза парваришига қаратган.
СУРАТДА: Жалил Кенжаев.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

"ҲАҚҚИМИЗНИ БЕРИНГ, КОПТОК ОЛАЙЛИК"

Газетамизнинг шу йил 20 июн сонидан ана шу сарлавҳа остида танқидий мақола эълон қилинган эди. Мақола юзасидан акционерлик-тижорат "Пахта Банк"нинг Самарқанд вилоят бошқармасидан А.Умарзоқов имзоси билан жавоб хати келди. Унда жумладан, шундай дейилади:

"Мақолада кўтарилган муаммоларни ҳал қилиш юзасидан "Пахта Банк"нинг Нарпай туман бўлимида сайёр йиғилиш ўтказилиб, бўлим бошқарувчиси вазифасини вақтинча бажариб келаётган бош хисобчи Н.Хушматов ва иқтисодий бўлим ходимларига "оғохлан тириш" эълон қилинди. Бўлимни малакали кадрлар билан мустақил тахкамлаш мақсадида "Пахта Банк"нинг вилоят бошқармаси пул муомаласи бўлими бошлиғи Обилов Феруз вақтинчалик бўлим бошқарувчиси лавозимига тайинланди. "Галаба" ширкат ҳўжалигидан ундирилмай қолган 125244 сўм пахта терими пуллари, Зирабулоқ пахта заводидан Бизнес-мактабга ҳисобланган 235,9 минг сўм жарима пули ва ишчи-хизматчиларнинг 220,0 минг сўмлик иш ҳақи тўлиқ тўлаб берилиб, 2003 йил 1 июл ҳолатига иш ҳақидан қарздорлик қолмади. Келгусида юқоридаги каби камчиликларга йўл қўймаслик юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгилаб олинди".

"ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ"ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«СОХТА АБИТУРИЕНТЛАР» СИРИ ФОШ ЭТИЛДИ

Ўзбекистон Миллий ҳавфсизлик хизмати ходимлари республика олий ўқув юртликлари ўқишга киришда катта пул эвазига ноқонуний тарзда ёрдам кўрсатиш билан шугулланётган бир гуруҳ шахсларнинг фаолиятига чек қўйди. Тадбир домида 15 нафар киши қўлга олинди. Уларнинг аксарияти Тошкентдаги нуфузли олий ўқув юртликлари билан таниш талабалар экан. Жинорий режага кўра, гуруҳ ташкилотчилари томонидан ёлланган талабалар ота-оналари катта миқдорда пул тўлаган абитуриентларнинг ўрнига тест синовларидан ўтишлари лозим бўлган. Тошкент шаҳрида яшовчи Исmoil С. ва Давлатбек Р. гуруҳ ташкилотчилари бўлиб, улар ёлланган олий ўқув юртликлари қирған хар бир абитуриент учун 2 минг АҚШ доллари ваъда қилган. Давлатбек Р. шаҳарнинг турли даражаларида бир неча ўғлини ижарага олиб, у ерда сохта абитуриентларнинг имтиҳонларига муттасил тайёрланишни ташкил қилган. Исmoil С. эса уларнинг билим даражасини текшириш билан шугулланган. Фирибгарлар тест синовларига кириш учун ташкил қилинган абитуриентларга ўхшаш бўлган талабалардан фойдаланишни режалаштирган. Шунингдек, қонунга хилоф равишда паспортларга ўзгартиришлар киритиш ҳам кўзда тутилган.

Гуруҳ аъзоларини қўлга олиш пайтида 2003 йил учун тест топшириқларининг нусхалари ҳам топилди, мусодара қилинди. Ушбу ҳолат бўйича МХХ тергов идоралари томонидан жинорий иш қўзғатилди.
(ЎЗА)

ҚУТЛУҒ ҚАДАМ

-Юртбошимизнинг қадами қутлуғ келди, - дейди Асака туманидаги "Шарқ ҳақиқати" ширкат ҳўжалигининг бош пудратчиси Махмуджон Қорабоев ифтихор билан, - 16 июн кунини гўзалларимизда гул кўрган эдик. 27 июл кунини эса пахтаимиз очилди!

Жорий йилнинг 22 майида Президентимиз водий сафари чоғида мазкур ҳўжалик далаларида ҳам бўлган эдилар. Деҳқон билан далада юзмаюз ўтказилган мулоқот чоғида гўза парваришининг боришига алоҳида урғу берган

ҳам бўлган эдилар. Деҳқон билан далада юзмаюз ўтказилган мулоқот чоғида гўза парваришининг боришига алоҳида урғу берган

ХУШХАБАР

эди. Дарҳақиқат, бу йилги деҳқончилик бошиданоқ оғир кечди. Тинимсиз ёғин-сочинли кунлар деҳқонни шошириб қўйди. Қайта-қайта чигит экишга тўғри келди. Айни Юртбошимиз қадами етган дала ҳам бундан истисно эмас, албатта.

Мулоқот чоғида Юртбошимиз деҳқонлардан гўза ривождаги кечкичи фарқи ҳақида сўрагани ёдимизда. Ушанда Асака тумани ҳўқими Тиловоли Еқубов ўз жавобидида бу борадаги фарқ 18-20 кун атрофида, де-

ган эди. Деҳқон ва механизатор ҳанузгача хар туп гўзаси атрофида парвона: Ишлов ва сўғориш бир-бирига боғлаб ўтказилляпти. Зараркунандаларга қарши курашда ҳам тиним йўқдек. Ана шундай ҳаракат билан деҳқон гўзаси ривожини тешлаштиряпти ҳам. Шу ўринда 2 та қиёбни келтирсак. Андижонда дастлабки плёнка остига гўза парвариш қилинган 1995 йилда пахта 27 июл кунини очилган эди. 2002 йилда эса худди шундай ҳолат 20 июл кунини қайд этилган. Жорий йилда эса бу муддат 27 июлга тўғри келди. Шу кўрсаткичларнинг ўзи деҳқон меҳнатининг қадрини айтиб турибди.

Олинган маълумотларга қараганда, 106275 гектар майдондаги гўза ҳосил тушлаш жараёнида. Олди майдонлардаги гўзаларнинг хар тупида 9-10 тадан бўлиқ кўсақ, кўплаб ҳосил туғунчалари бор.

Андижонда биринчи бўлиб гўзаси пахта кўрсатган бош пудратчи Махмуджон Қорабоев: "Дастлабки пахта очилди, бундан буёнги асло ҳисобини олиб бўлмайди. Чунки деҳқоннинг даласини ҳеч ким унинг ўзимчалик яхши билмайди", деган гапни айтиб қолди. Дарҳақиқат, шундай. Ҳадемай Андижоннинг бошқа далаларида ҳам оппоқ, лўппи пахталар бодраб очила бошляйди.

Кобилжон АСКАРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

ЭЗГУЛИКНИ ЎЙЛАГАН НИЯТИГА ЕТАДИ

Эртага биринчи август. Сен қатори барча абитуриентнинг юрагига ширин хавотир, кўзларига ўтли ҳаяжон. Кўлингизда ҳадеб варақлаётганнингдан униқиб кетган "Ахборотнома"ю, ҳаёлингизда биргина ўй: "Ўқишга кираминми?"

Кирасан, дўст, кирасан! Фақатгина астойдил енг шимариб ўқишинг керак. Хамхонангнинг эртадан кечгача радио тинглаб, "культурний" хордик чиқараётганига унчаллик ҳам ўтирма. Ундайларга аттанг қилишади. Оқ йўл! аҳамият бериб бўлган бўлмаса эртага Нима, "танкам" бор, деб кериялпимми? Нима қипти?! Ундан каттаси бўлмайди? Ахир сенда мустаҳкам билим, ақл-фаросат бор. Булар билан хар қандай "танка"ни четга суриб ташлашинг мумкин. Эртага бўладиган имтиҳонни бу мураккаб ҳаётинг яна бир синови, деб қабул эт. Чунки сен ушбу синовда имкониятларингни чигириндан ўтказасан. Ишқилиб, мустақил ташлаётган биринчи қадамни ҳайрли бўлсин.

Биласаним, ўз олдига бирор бир аниқ мақсадни қўйган киши қаттиқ ихлос қилса, йўлида учраган хар қандай тоғни ҳам ўпириб ташляйди.

(Давоми 2-бетда)

ЭЛ РИЗҚИНИ ҚИЙМАНГ!

"Қишлоқ ҳаёти" газетасининг шу йил 17 июл сонидан эълон қилинган "Ерга хиёнат қилманг!" мақоласи айни деҳқон дилини ўртаб, кўпчиликни ўйлантириб турган мавзуда ёзилган. Ерни бежиз "она ер", деб эъозлаб, волидага қиёсламайдилар. У барчани боқадди, қорнини тўйдириб, қийинтиради. Ернинг тили йўқ. Уни сотсалар ҳам, талон-торож этсалар ҳам, сувдан, ўғитдан қисиб қийна-

АКС-САДО

салар ҳам "мик" этмайди. Қинғир ўтириб, тўғри сўзла, дейдилар. Қишлоқда ер сотилади. Хар йили "инсофли" раҳбар 5-10 гектар, инсофсиз 30-40 гектар ерни дангал сотади. Унинг сувга яқинлиги, ориқ-бўйлиқлигига қараб, баҳоси бор: гектари 300 минг сўмдан то 500-600 минг сўмгача. Баъзи раҳбарларнинг ҳатто доимий синашта миқозлари ҳам бор. Ана шу миқоз билан эрта баҳорда яхши бир жойда учрашиб, ишни пишиқтадилар. Оқибатда ҳақиқий деҳқон қолиб, ер гектарининг қўлига ўтади-кетди.
(Давоми 2-бетда)

ДАВР

"Бухоро-6" гўза нави республикада ҳосилдорлиги юқори гўза навларидан бири ҳисобланади. Бухоро вилояти пахта майдонларининг 92 фоизини шу нави гўза эгаллаган. Навойи, Қашқадарь, Сурхондарь вилоятларини қўшиб ҳисоблаганда бу йил 300 минг гектарга яқин ерда "Бу-

АСЛ НАВ БУХОРОДАМИ?

хоро-6" нави пахта етиштириляпти. Амалда у мамлакатимизда энг кўп экиллаётган гўза навиға айланди. -Пахта уруғчилиги билан 18 йилдан буён шугулланиб келаман, - дейди Қоракўл туманидаги "Сайёт" гўза элита лабораторияси мудири Жуманиёз Давронов. - Бизга элита уруғчилиги учун 70 гектар ер ажратилган. Хулоса шуки, "Бухоро-6" нави вильтага чидамли, ҳосилдорлиги юқори. Масалан, биздан бир гектар ерга сийрақроқ, яъни 56 минг туп қўчат қолдириш талаб қилинади. Шунга қарамай бултўр ўртача 41 центнердан ҳосил олишга эришдик.
(Давоми 2-бетда)

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

"Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" ва "Таълим тўғрисида"ги қонуннинг бажарилишини таъминлаш борасида мамлакатимизда катта ишлар амалга оширилмоқда. Республикаимиз ҳукумати томонидан ўрта махсус касб-ҳунар таълими соҳасига алоҳида эътибор қаратилиб, биринчи навбатда зарур бўлган касб эгаларини тайёрлаш мақсадида тегишли йўналишлар бўйича касб-ҳунар коллежлари барпо этилмоқда. Аввалдан фаолият юритаётган ва янгидан ташкил этилаётган кол-

ФИКР

лежларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ўқишнинг замонавий технологияларини жорий этиш, уларни хозирги кун талабларига жавоб берувчи дарслиқлар, ўқув қўлланмалар, методик ишланмалар билан таъминлаш, ўқитувчилар малакасини ошириш каби масалаларга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Республика ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказининг сайё-ҳаракатлари тўғрисида бир қатор дарслиқ, ўқув ва услубий қўлланмалар нашр этилди.
(Давоми 4-бетда)

"ҒАЛЛАБАНК" - ХОНАДОННИНГИЗГА БАРАКА КЕЛТИРСИН

САНЪАТ

Ўз даврида Қорақалпоғистону Хоразм ва Тошхўвуддаги тўйларни гуллаб-ўтган Човдир масҳарабоз ўзидан ўчмас из қолдириб кетди, десак, муболага бўлмайди. Унинг ишларини ҳозирда қизи давом эттирмоқда. -Отам раҳматлик ўғлим йўқ, касбимни давом эттирадиган ворисим йўқ, дея армон билан кўз юмган эканлар, - дейди Жумагул Юнусова. Гарчи у, ота изидан бориб, ўқувчилик давридаёқ қўшиқлар ижро қилган, 7-синф-

"ЧОВДИР МАСҲАРАБОЗ"

далигидан Манғитдаги "Учкун" ашула ва ракс дастасига катнашиб юрган бўлса-да, бир кун келиб отасининг ишини давом қилдириш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаганди. Зеро, ўтган асрнинг 70-йилларида кўпнинг ичиди қўшиқ қўйлаб, ракс тушадиган қизларга бошқача кўз билан қаровчилар кўп эди. Бирок Жумагулга ота санъати қон билан кирганди. У иккиланмай ана шу йўлни танлади.
(Давоми 4-бетда)

НИГОҲЛАРГА ЯШИРИНГАН АРМОН

80-йиллар боши эди. Сирдарёлик Эрпўлат отанинг Худодан тилаб-тилаб олган ўгли Турсун мактабни битириб, пойтахтга отланди. -Ёлғиз ўғлим академик бўлади, мана, ҳали кўрасизлар, - дерди Эр-

ТУРМУШ

пўлат ота тўй-ҳашамларда кўкрак кериб. Бирок Турсун ўқишдан "йиқилди". Ўта саводли, билимли, тиришқок йигитнинг талаба бўлмаслигига биров ишонди, биров хайратланди. Турсун армияга кетаман, деб туриб олди. Онанзор "Жўнатмайман!" дер, Эрпўлат ота эса "Йигит, деган шундай мард бўлади. Армия кўрсин, қийинчиликларга ўрганади", дея Турсунни қўллаб-қувватлади. Турсун харбий хизматга узоқ Сибирга жўнаб кетди. Отаси ҳам, онаси ҳам бир-бирига сездирмай эшик "тик" этса қарайди.
(Давоми 4-бетда)

ҲИКМАТ

Бошқаларнинг камчилигини ипиндан-игнаси-гача кўриб ўзиникига эътибор бермаслик юзсизликдир.

ДЕМОКРИТ

КЕЛГУСИ СОНДА:

ТАДБИРКОРГА ОЗОР БЕРМАНГ

ЖИНОЯТЧИ КИМ?

СПОРТ-МИЛЛАТ ИФТИХОРИ

“ЎЗИМИЗГА ҲАМ ҚИЙМАТ ҚИЛДИК”

Қишлоғимизда Содиқ бобо деган соддагина ота-онани яшарди, - дея хангома қилиб берди Мирзакул бобо яхна чойдан симиракан. - Ҳўб ажойиб одам эди-да, худо раҳмат қилгур. Бўйдан ҳам, эндан ҳам берган эди унга. Овозининг йўғонлигини айтмайсизми, йўталса акс-садоси тоғ томондан эшитиларди...

Биринчи жаҳон уруши бошланган кезларда Содиқ бобо ўн беш-ўн олти яшар ўспирин бўлган экан. Уша пайтлар одамлар “гирмон” деса оёғи олтига, қўли еттига бўлган тўрт кўзли махлуқни тасаввур қилшаркан. Уруш тугагач, эл орасида “махлуқнинг оёқ-кўллари синдириб, кўзлари яна ўйовилишибди, олов бурқмасини, деб оғзи-бурнига латта тикиб қўйишибди”, деган миш-миш тарқалади.

Орадан йигирма йиллар ўтар-ўтмас, иккинчи жаҳон уруши бошланади. Қирқинчи йилларнинг бошларида Содиқ бобомизни ҳам урушга олишди. Жанг қизиётганмиш-у, Содиқ бобо ҳар томонга аланг-жалаң қилиб “гирмон” деган махлуқни қидиармиш... Урушга кетганининг бешинчи ойларидан кейин, у уйдагиларга “Одамлар гирмонни кўзга махлуқ дейишганди... Бу зангарлар ҳам ўзимизга ўхшаган экан-у...” деб хат ёзган дейишади.

Хасан ТОШХҲАЕВ

ОШИҚ “АКРОБАТ”

Бир дўстим бор. Яхши бола. Ақлли, тўғриси, содда...

Талабаликда квартирада бирга яшаймиш. Иккита ўй нарида, қўшни квартирада қизлар туришди. Улар билан танишганмиш. Хаммамиз мусофир. Бир-биримиздан ҳол-аҳвол сўраб, борди-келди қилиб туралиш. Уша борди-келдилар сабабми ё ёшликми, билмадим-у дўстим қизлардан бирини яхши кўриб қолди. Ана энди хангома бошланди. Мурод ўқийдиган келадиган, қўшни квартирага юради. Бироздан сўнг кўлтигидан тарвузи тушиб қайтади. “Ха, нима бўлди, ошна?” “Э, қиз кўнма-япти”.

Бир кун яхш билан чиқиб кетди-да, юзлари тилинган, кўллари шилинган, оёғини оқсаб қайтиб келди. Келди-ю, ҳеч нима гапирмай, жароҳатланган жойларига дори суркаб ётиб олди. Эртасига қизлардан сўрасам, дўстининг акробат экан, дейишиб, хаммаси қикир-қикир қилишди. Кейин билсам, дўстим севгисини исботламоқчи бўлиб, даряхтан қулаган экан.

Ўрмамат ЭГАМБЕРДИЕВ

“МЕНИ ТАЎГИМ БОҚАДИ”

Турсунқулга подачилик таъғи раҳматли отаси Ботирқулдан ўтган. Ота мерос касби.

У шу таъғни муқаддас деб билади. Шунинг орасидан олти нафар фарзандини уйли-жойли қилди. Олтмишдан ошган, икки фарзанди ёнида туриб халқнинг хизматини қилаётган бўлсам, ҳали-вери “истеъфога” чиқиш нияти йўқ. Қадди чинордай, гурсиллаб қадам ташлайди.

Чол қишин-ёзин пода боқса-да, иложи борича маҳалладаги тўй-маъракадан қолмайди.

Бугун ҳам шундай бўлди. Подани ўғилларига топширди-да, Салим сартарошнинг тўйига келди. Тўйхона гавжум эди. Таъғини хираверибдаги йўлакда қолдирмоқчи бўлди-ю, яна кўзи қиймади. Бола-бақра илиб кетиши мумкин. Ичкари қириб тўй эгасига “тўй морак” қилди. Чўнтак қовлаб “кўл учини” ҳам қистирди. Энди ўтириб ҳам эдики, рўпарасидан икки шапқали йигитларга кўзи тушди.

“Халиям қишлоққингиз қолмабди-да, Турсунқул ота. Таъғингизни шу эрга ҳам кўтариб келибсиз. Нима, уни биров ўғирлаб кетармиди? Бор-йўли подачининг таъғи бўлса, - деди севилмаси. Йигитлар гўриллаб қулиб юборишди.

“Сардорбек, менинг таъғининг сенинг ола таъғиндан ўлса ўлиги ортиқки, ҳам эмас, - деди Турсунқул ота йигитнинг касбига шама қилиб. - Таъғим мени илгари ҳам боқиб келган, бундан кейин ҳам боқади. Чунки халқнинг хизматини қиламан. Сеники халқни шилади. Таъғини кўтаришин билан шопир халқи сени сўқийша тўшади. Энди шопирлар қолиб, эшақ аравани ҳам тўхтадагидан бўлганмишсан. Нима, шунча оч қолдингми?”

“Уф, бобой боқлади, - деди Сардор. Анча жахли чиққан бўлса ҳам, ҳазилга олди. Лавлагидек қизариб кетди.

Белисандлик билан ўзга инсонни мазах қилмоқчи бўлиб ўзларига ортиқча гап сотиб олган йигитлар “омин”, дея даврани тарқ эттиди.

Шомурад ХОЛМУРОДОВ

“СЎТАЕВНИНГ ҚИШЛОФИГА!..”

Усмон ака деҳқон одам. Лекин гапни нишонга уради. Олдида кўплар эҳтиёт бўлиб туради. Бандихонга келганларнинг кўли Усмон аканинг лақаб қўйишдан қочиб қутулмаган. Катта йиғилиш, минбарга лап-лап қилиб, кўриниши тўнқанда бошлиқ чиқиб келди. Усмон ака ёнидаги шивирлади:

“Бу Аийк ака асли қаерлик?..”

Шу-шу уни сиртдан уч-тўрт киши “Аийк ака”, дейдиган бўлишди. “Аийк ака” сўзи ҳўжаликча тарқалди. Икки ойда туманга етди. Катта раҳбардан “Аийк ака” лақабини ҳеч ким ойма ташлаш олмади. Хатто ўша бошлиқ бошқа туманга ишга кетди. Лақаб ҳам у билан бирга борди. Усмон ака бечора раҳбарнинг лақаб ортириб кетганидан роса яйради.

Охири қизик бўлди. Усмон аканинг ўзига қимдир Сўтаев деб лақаб қўйди. Бу антиқа фамилиянинг ўзимиз эшитди. Хафа бўлиб кетди. Нима қилиш керак?! Қандай қутулади?! Чиройли исми бор - Усмон ака деган! Аммо катта-ю кичик Сўтаев, дейди. Кўй сўйди, бўлмади. Жим юрди, одамлар Барибери айтмаверди.

Бир кун Сўтаев “ичидан” хурсанд бўлди. Қараса, ҳеч ким лақабини айтмапти. Одамлар келишиб олгандай ўстидан қилиб гапирди. Унга шундай туолаётганим ё рости-дан ҳам Сўтаев дейишмаяптими? Қулқ солиб юрди. Юрди. Икки ой... уч ой... “Йўли бор экан-да” ўйлади кўнглида.

Бойсундан “Жигули”сида келаётганди. Ёнида ўғли, ўрта ёшли, иссиқдан қутган бир киши қўл кўтарди. Усмон ака машинасини тўхтади.

“Қаёққа борасиз, ука? - деди у.

“Сўтаевнинг қишлоғига.

“Қаёққа?! - асабийлашиб сўради.

Йўловчи ҳайдовчи эшитмади, деб бақириб гапирди:

“Сўтаевнинг қишлоғига... Бандихондаги Сўтаев бор-ку!!!”

“Коч-ей, ёп эшикни!

“Ўгли бир, ўзи жим. Билдики, Сўтаев лақабни ҳамон ўзи билан бирга экан.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ

(Боши 1-бетда)

Ерни топташ, давлатнинг, жамоани ризқини қийиб, қўзини бўяш мана шундан бошланади. Шу кундан ширкат ҳўжалигининг барча “каналлари” да ўғирликка, хиёнатга йўл очилади.

Дейлик, бир ҳўжаликда 10 гектар ер сотилиб, бу ерга режадан ташқари пива, шол, ерэнгоқ, қовун-тарвуз каби пул бўладиган экинлар экилди. Бу экинларнинг сувсиз, техникасиз, ёнигию ўғитсиз уммаслиги аниқ. Очиқ-ошқор гектарчи тракторчининг йўлини поймаб, чўнтағига пул тикади. Йўлини топиб ҳўжаликка тегишли тракторни ишлатади, омборчининг томоғини мойлаб, ўғит олади, микробнинг уёқ-бўёғидан ўтиб, суви далага буради. Қараб турибсизки, пахтага, галлага ишлатиладиган сув, ўғит, ёниги, техниканинг бир қисми четга кетади. Натижада гўза бир ёки икки бор трактор ишловдан, ўғитдан қолади. Суви тўйиб ичмайди. Ва... табиийки, кузга келиб ҳосил ҳам шунга яраша бўлади. Режа бажарилмай қолгани боис деҳқоннинг қозони сувга тушади.

Ерни пуллаб, йигирма-ўттиз гектардан “капсон” олиб, чўнтағи ҳам, қорни ҳам бирдек қаплайган айрим “раис бува”лар кеч кузда бошидаги “норка” теллагини телага сурган кўйи пешонасини уқалаб, ёғли лабларини пирипиритиб марказдан борган мухбирга “интервью” беришади.

“Бу йил табиат жуда инжиқ кел-

ди. Бунинг устига сув, ўғит етишмади. Шундай бўлса-да, азамат деҳқонларимиз фидокорона меҳнат қилиб...”

Сўнги йилларда кўплаб ерлар фермерларга бўлиб берилди. Ҳеч шўбхасиз, ўзига қарашли ерга тертўкиб, режадаги экинни экиб, хало-

соли балиқдек сузиб юрган “бойвачалар” пайдо бўлаётгани ҳам сир эмас.

Савол туғилади. Шундай ҳолат рўй бераётган экан, туман қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармалари раҳбар-муئاхассислари, ер тузиш инспекциялари ва... назорат органлари қаёққа

ҳам бор гап.

Бундан уч-тўрт йил муқаддам худди водийда “ёппасига шол, экинларнинг ойна-буяғи бўлди. Оқибат ўша йилнинг ўзида гуручнинг таннархи минг, хатто бир ярим минг сўмга чиқиб кетди.

Демоқчимизки, ерни режалаштиришда унинг табиий шароитини, қайси экин битиш-битмаслигини, албатта эътиборга олиш керак.

Ахир, ерга пахта экиб ҳам мўмай даромад олиш мумкин. Бу, балки ҳисобот қоғозларида шундоқдир. Лекин бир қатор ҳўжаликларда деҳқоннинг ойна-буяғи бўлиб қўли пул кўрмаётгани, қосаси оқармаётгани ҳам айна ҳолат. Шунинг учун ҳам айрим жойларда пахта режалаштирилган ерларга бошқа, пул бўладиган экинлар экишга ҳаракат қилишяпти. Бунинг оқибатида, пахтага қўйиладиган сув, ўғит, техника харажатлари ана шундай режасиз экинларга хоҳласак-хоҳласиз ишлатилиб, биринки мингга, мингикни туманга деганларидек, пахта ҳосилдорлиги пастлаб, қутилган натижага эришилмаяпти.

Хўш, нима қилмоқ керак? Оддий ер эгасидан тортиб раисонга, раисдан тортиб, туман миқдасига ҳосил олиш қийин. Лекин “юқоридан” бундай ерларга “бўладими-бўлмайди, пахта экишинг шарт”, деган кўрсатмалар берилаётгани ҳам рост. Бу ҳолдан эса ҳўжаликлар катта иқтисодий зарар кўраётгани

Ортиқча НОМЗОВ, “Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

ЭЗГУЛИКНИ ҲЙЛАГАН НИЯТИГА ЕТАДИ

(Боши 1-бетда)

Шундай экан, яхшилаб ўқи. Кундузни кундуз, тунни тун демай, кунт билан ўқийвер. Вақти келиб, ана шу харақатларнинг мевасини ўзинг татийсан, бошқалар ҳам баҳраманд бўлишад.

Симёғочларга, даракларга осиб қўйилган “Внимание, шпаргалки” деб бошланувчи эълонларга сираям парво қилма. Ўқишга қиритиб қўлдан, у қиламан-бу қиламан, дея кўксига муштловчиларни-ку яқинишга ҳам йўлатма. Ундайлар адолат мезони бўлган тест синовларини аллақачон даромад манбаи қилиб олишга улғуршган: пулларини қуртдай санаб олишадиган, ўқишга кирасаним ё йўқми, бу билан сарик чақали ишлари бўлмайди. Қайсидир шेरининг иштонининг липпасига яширилган “шпаргалка”си, яна қимдир имтиҳон ўтказиладиган аудиториядаги “суфлёр”га, бошқаси отасининг жарак-жарак пулларига ишонаётгандир. Сен ундай қилма. Ўзингга, билимиңга ишон. Ахир сени-ю мени бирдек ардоқлайдиган, ўз фарзандидек кўрадиган муҳтарам Юртбошимиз ҳам берордан-бекорга: “Куч - билим ва тафаккурда”, деб айтмаган-ку!

Қадрдон дўст, сенга яна икки оғиз маслаҳат: истасанг қабул қил, истамасанг йўқ. Айтмоқчи бўлганим - имтиҳонга кириш олдидан ортиқча ҳаяжонни, турли олдиқонди гапларни ўзингдан соқит қил. Авваллари дўсту дугоналарингга қўшилиб борган тўй-ҳашамлар, гап-гаштакларни-да бутунлай унут. Имтиҳон маҳали юз бериши мумкин бўлган жузъий камчиликлар, баззи наранг ва кўзбўямачиликларга эътибор берма. Бу ёғи тегишли идоралар ходимларига тан. Хуллас, асосий мақсаддан қалғима. Зеро, эзгуликни ўйлаган ниятига етади. Биз эса - ота-онанг, ака-укаларинг, қариндош-уруғларинг, муаллимнинг сенга омад тилаймиз. Илойим, омад қуши елканга ўрнашиборқ ўтирган бўлсин.

Давлатжон ПОЛВОНОВ

САМАРҚАНД ТОМОНЛАРДА

УРУГҲ ГИЛАМЛАРИ

Уругҳ туманида миллий хўнармандчилик анъаналари, айниқса гиламдўзлик заволадан авлодга ўтиб, бугунги кунда ҳам муносиб эъзоз топиб келмоқда.

“SAM-NEGIN” Ўзбекистон-Эрон қўшма корхонасининг фаолият бошлаганиги хўнармандлар учун янги имкониятларни яратди. Қўшма корхонада турли ўлчам ва дивандадаги гиламлар ҳамда поядозлар ишлаб чиқарилади. Корхона энг замонавий дастгоҳлар билан жиҳозланган. Айни пайтда корхона харидорларнинг дастлабки буюртмаларини қабул қила бошлади.

ХАРИДОРЛАР ЭЪТИБОРИДА

Регистрон майдонидаги “Самарқанд университети” дўконидан Ўзбекистон корхоналарида ишлаб чиқарилган турли хилдаги халқ истеъмоли молларининг доимий савдо ярмаркаси ташкил этилди.

“Самарқанд универсал база” ташкилоти томонидан ташкил этилган мазкур савдо ярмаркасида “Ўзбекчарм”, “Ўзбек ипаги”, “Ўзбекгенгилсаннат”, “Файз-Холдинг”, “Ўзбек қоғози”, каби компания ҳамда концернлар, “8-Март”, “Нафис”, “Бобанда”, “Малика”, “Хива-Карпет”, “Каштек” каби бир қатор корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар улғуржи ва чакана нарҳларда сотилмоқда.

Наманганда бунёд этилаётган

“Ёшлар спорт мажмуи”даги иншоотлар қурилиш бирин-кетин ниҳоясига етмоқда.

Бу ишда “Наманган ободончилиги” ҳиссадорлик жамияти раҳбарлигидаги йўлсозлар ва Наманган магистрал электр тармоқлари корхонаси жамоаси жонбозлик кўрсатмоқда. Шунингдек, қурилиш бошлангандан буён 10-Наманган қурилиш-монтаж бошқармаси масъулияти чекланган жамиятнинг 126 кишилик қурувчилари талайгина бунёдкорлик юмушларини амалга оширдилар.

СУРАТЛАРДА: 1. 10-Наманган қурилиш-монтаж бошқармаси масъулияти чекланган жамият ишчилари. 2. “Ёшлар спорт мажмуи”нинг умумий кўриниши. Х.МАМАДАЛИЕВ олган суратлар.

АСКАРЛАР ҚАСАМЎДИ

Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг сафарбарлик қақуриви резерви хизматини ташкил этиш мақсадида 2002 йил 22 февралда Вази́рлар Маққамасининг қарори қабул қилинган эди.

Мазкур қарорга қўра муқддатли ҳарбий хизматни ўташга яроқли ва қақурилуш муқддатини кечиктириш ҳамда қақурилушдан озод этиш ҳўқуқига эга бўлмаган, бирок армия хизматига қақурилуш қолган шахслар бу хизмат савига олиниши белгиланган.

Қўни-кеча Сўхорондёр вилоятда бир ойлик сафарбарлик ўқу ёнигини ўтаган хизматчиларнинг тантанали қасамд қўриб қилиш маросимига боғланган тақдир бўлиб ўтди. Унда сафарбарлик қақуриви резервиди хизматчилар ҳарбий қасамд қўлдилар. Шундан сўнг уларга тантанали равишда ҳарбий гувоҳномалар топширилди.

“Туркистон-пресс”

Чирой очаётган иншоотлар

ҚАЛЛОБЛИКНИНГ УМРИ ҚИСҚА

Эркин бозор иқтисодиётига асосланган демократик жамият қуриш йўлидаги тақдирли йиллар тақдирли ва ривожланган давлатлар тақдирли йилга қўйиш ҳамда бевосита солиқ қонунчилигига оғишмай риязати натижасида бюджет интизоми таъминланади ва ундаги тақдирлилик барҳам берилади.

Бирок, иқтисодий эркинликни ҳаспўшлаб, аслида бу борада қонунчилик талабларини очикдан-очик менимаслик, қасдан бажармаслик, уларни четлаб ўтиш сингар хўқуқбузарликлар ҳам рости этилаётгани таассуфланарлидир.

Фаргона вилотида давлат солиқ бошқармаси ва унинг қўйи тизими ходимлари томонидан олиб борилган назорат ишлари натижасида қонунбузарликлар аниқланди. Фактларга мурожаат этас.

2002 йил давомидан Фаргона вилотида яширин тарзда 147 та ишлаб чиқариш цехлари фаолият юриятганлиги маълум бўлди, - дейди Фаргона вилот давлат солиқ бошқармаси бошлиғи Сайфиддин Низомов.

Текширув чоғида бу объектлардан жами 59 миллион 830,8 минг сўмлик тайёр маҳсулот ва ёрдамчи хомашё материаллари дилилий ашё сифатида олинди. Шуниси эътиборликки, бу яширин цехларнинг 10 тасида спиртли ичимликлар, 12 тасида ўсимлик ёғи, 78 тасида озик-овқат маҳсулотлари, қолган 47 тасида эса ноозик-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келинган.

Масалан, Ёзёвон туманида яшовчи, фуқаро Н.Умаралиев ҳеч қандай ҳужжатларсиз, яширин равишда музқаймоқ ишлаб чиқараётганлиги, Ўзбекистон туманида истикомат қилувчи Я.Эшонқулов ўз уйда қўлбола тасида спиртли ичимликлар тайёрлаётганлиги мутасадди ходимларнинг синчков текшируви

натижасида аниқланди. Хўш, қўштирноқ ичидаги бу хилдаги “тақдирлик”ликни қандай изоҳлаш мумкин? Қолаверса, бу шоввоз-тақдиркорлар цехларида ишлаб чиқараётган озик-овқат маҳсулотларининг истеъмолга яроқли эканлигига қим қафолат бера олади? Еки уни истеъмол қилган инсоннинг соғлиғига нутур етмаслиғига-чи?

Ачинарлиси, бу “ишбилармонлар”нинг хамтовоклари вилотнинг деярли барча туманларида топилди. Шу боис ҳарчанд назорат кучайтирилмасин, бундай қирдиқорликнинг илдиғига болта уриш бироз қийин кенаяпти. Сайфиддин Низомовнинг

ТААССУФ

айтишча, жорий йилнинг биринчи чоғида ўтказилган текширувда яна 24 та яширин ишлаб чиқариш цехлари аниқланди. Улардан 8 миллион 320,1 минг сўм миқдордаги маҳсулот ва ёрдамчи хомашёлар олинди, давлат фойдасига мусодара қилинди.

Вилотида иқтисодий соҳада юз бераётган янгиликларга акс ўлароқ айрим “қорин гами”да бузқоннинг юргургани сомонхонгача эканлигига ишонмай, балки бунга тан олмай ноқонуний харақатлар содир этаётганлар қоридидаги хотлар билан чекланиб қолишгани йўқ экан.

Гап миллионлаб сўмини ташкил этган даромадларни яшириш орқали давлат хазинасидан жуда катта маблағларни умариб қолаётган жиноятчилар хусусида кетмоқда. Маълумки, нақд пулнинг банкда айланishi маблағимиз макро ва микроиқтисодий барқарорлигини янада мустақамлашга хизмат қилади. Шу боис мамлакат раисидан чиққан пул массаси маълум вақт қонуний айланшидан сўнг унга қайтиб ўшиши керак. Бирок, бугунги кунда пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласи айрим муаммоларни келти-

риб чиқараётгани сир эмас. Вази́рлар Маққамасининг 2002 йил 5 августдаги “Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тақдирлари тўғрисида”ги қарори айнан шу каби муаммоларни бартараф этишга қаратилган. Бу қарорнинг ижроси юзасидан вилот давлат солиқ бошқармаси назорат-касса машиналаридан фойдаланиш устидан текширув ўтказилганда, қатор қонунбузарлик ҳолатлари аниқланди. Бу тоифа қонунбузарлик 2002 йилда Фаргона вилотида жами 410 тани ташкил қилган бўлса, жорий йилнинг биринчи чоғида яна 142 та ана шундай таассуфга лойиқ хотлар аниқланди. Масалан, Фаргона шахар ДСИдан рўйхатдан ўтган хусусий тақдиркор Ш.Фофурова 2,1 минг сўм савдо пулини назорат касса машинасига қирим қилмаган ва 3 миллион 417,3 минг сўм савдо пулларини банк муассасасига топширмаган. Худди шундай ҳолатни Ўзбекистон туманида хизмат кўрсатаётган “Мегали-Афродита” фирмасига қарашли АЕКШ фаолиятида ҳам кузатимиз.

Очиғи, бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Аммо хулоса ўрнида ноқонуний йўл билан моддий манфаатдорликка эришмоқчи бўлган, оқибатда ўзига чоқ қазиган бундай қимсалар жазосиз қолмаганлиги ва қолмаслигини ҳам эътироф этмоқ керак. Жумладан, текшириш натижасида мана шундай қимсалардан 108 нафарига нисбатан 2 миллион 306,3 минг сўм маъмурий жарима қўлланилди. Шунингдек, текшириш ҳужжатларининг иқтисоди Прокуратура ҳузуридидаги солиқ ва вилотга оид жиноятларга қарши қурашиш бошқармасига юборилди ҳамда 40 та текшириш ҳужжатлари чора қўриш учун жойлардаги суд идораларига тақдим қилинди.

Саид РАҲМОНОВ, журналист.

МАКТАБ ҚУРГАН ФЕРМЕР

Илгари ҳар сафар Кўшра-ботта борганимда туманининг марказий кўчаларидан бирида анчагина майдонни эгаллаб, қурилиши чала ташлаб қўйилган икки қаватли бинони кўриб, дилим хира бўларди. Эссиз, шунча сарф харажат, шунча меҳнат. Наҳотки, ундан фойдаланадиган бирорта тадбиркор топилмасат...

Жамол акани сўраб борганимда уни таниган, билган кишилар "у киши янги цех очяптилар, уша ёқда бўлсалар керак", дея йўл кўрсатиб қўйишди. Бордим. Уша кўча, уша бино. Лекин анча ўзгарган. Бино қайта таъмирланибди. Ховлида 10-15 киши ишляпти. Дарахлар, гуллар ўзгача дид билан экилган, ҳаммаёқ озода. Жамол аканинг характери тоғликларга хос: ориятли, кесиб гапирди. Танглиги-ю, соддалиги яна бир дунё.

Ишни 1996 йилда фермерликдан бошлагандим, - дейди Жамол ака. - Дастлаб 15-20 та қўй, 10-15 бош қорамол бор эди. Бугунга келиб қорамоллар сонини 110 бошга, қўйлар сонини эса 200 гача етди. Товуқ ҳам боқамиз. Бу йил тўл мавсуми ёмон келмади. Эллиқдан зиёд буёқ, 150 бош кўзи олди.

Кўпдан буён бир нарсани ўйлаб юрардим, - дейди фермер. - Агар махсулотни қайта ишлаб, тайёр махсулот ҳолида сотсам... Шу ўй билан мана шу бинони сотиб олдим. Ниятим, сутни қайта ишлаш цехи очилсин. Цех ишга тушса, 25 киши ишлаш мумкин.

Чорва иши оғир, лекин сердаромад. Аслида қиламан деганга ишнинг қийини йўқ. Фақатгина сабри бўлиш керак. Ота-боболаримиз бежизга "Дехқончилик бир йилда, чорвачилик қирқ йилда тикланади", деб айтишмаган. Уч йил қуроқчилик одамларни анча толиқтириб қўйди-да. Бу йил эса чорвачилик йили келди. 100 гектар ерга лалим бугдой, 20 гектарга эса беда эккан фермер ўтган йили 3 миллион сўмга яқин даромад қилган.

Бу йил эса у 5 миллион сўм чўтлаб турибди. Бунинг ҳаммаси 12 нафар ишчининг меҳнати билан бўляпти, албатта.

Жамол ака камтарлик қилгани, ҳар қалай кўп нарсани яширди. Қишлоқдошларининг айтишича, ўтган йили қишлоқ болалари учун мактаб қуриб беришни ўз зиммасига олган экан. Одамларнинг йиғиб, битта қўй сўйиб, халқ хашари билан мактабга пойдевор қўйибди. Қурилиш материаллари учун фермер 300 минг сўмлик моддий ёрдам ажратиб берибди. Мактабни бориб кўрдик. Шинамгина. Болалар таълим-тарбия олишяпти.

Умридан барака топсин, - дейди мактаб директори Ш.Жураев. - Болаларимиз 4-5 километр йўл босиб, қўшни қишлоқ мактабга қатнашарди. Тоғли жой эмасми, қишлоққировли кунлар дегандай... Қишлоқ ахлининг дуосини олди, бу киши.

Илоийм, юртимизда ана шундай саховатпеша тадбиркорлар кўпаяверсин.

Рустам ХАЙИТОВ

Бугун қайси галлакор билан суҳбатлашаманг, ҳосилнинг йиллигию комбайнинг тезкорлигиндан сўз оқайди.

Зўр техника. "Кейс"ни яратганини, уни юртимизга олиб келганларнинг отасига раҳмат, - дейди изибосканлик механизатор Баҳодир Абдуллаев. - Ўтган йил 1042 гектар ердаги ҳосилни ўриб бергандим. Мукофотга "Тико" автомашинаси беришди. Очиги, буни кутмагандим. Ахир бундан 12 йил бурун "Кейс" миниси, комбайн бошқариб, ўзбек автомашинасини совғага олиш тўғрисида кўришган-да.

Бойвўглик Фармонкул Равшанқуловга ҳам "Тико"нинг қилти насиб этди. Мукофотнинг вилоятдаги катта байрамда, дабдабаю тантана билан топширилганини айтмайсиз. Тўрақўрғон МТПсининг оператори Абдулбори Абдуллаев эса 1503 гектар ердаги ҳосилни саранжомлаб бергани учун "Жигули-2106", нишонлик комбайнчи Мардон Холиқов эса "УАЗ-469" автомашинаси билан тақдирланди. Ва яна неча-неча механизаторлар қимматбаҳо совғалар билан сийланмади дейсиз. Хўкуматимизнинг ордан ва медалларига сазовор бўлган кишилар ҳам оз эмас. Барчаси сернум ва барча

холос. Бундан ташқари кучли ўт босган далаларга "Кейс"ни туширмаган маъқул. Чунки бегона ўт техниканинг ўроғини синдиради-да.

Ўтган йил эски комбайнда галламини ўрдирувдим, қабул чоғи дон ифлос экан, деб роса бошимни котиришди. Бу йил озгина кечиксам-да "Кейс"га навбатга турдим. Хосилдорлик 70 центнердан юқори бўлди, - дейди пайариқлик фермер Болибой Хушвақтов. - Хурсанд бўлганимдан механизаторга бир ярим тонна галлани "кап-

Навоийлик Ш.Тўхтамишев эса 1300 гектар ердаги ҳосилни "Кейс" билан йиғштириб олган. - Бундай тиниб-тинчимас комбайнчиларга ҳар қанча раҳмат айтса арзийди, - дейди "Узагроماشсервис" уюшмасининг бошқарма бошлиғи Ҳамиджон Тожиев. - Чунки 1200-1300 гектар айтишга осон. Бу тиним билмай, чарқокни писанд қилмай ишлаш дегани. Озгина эйтиборсизлик қилинса, техника ҳосилни чала ё исроф қилиб ўриши мумкин-да. Эйтиборли томони шунданки, комбайнчилар иш ҳажми қатори сифатини ҳам ўйлашган. Шу боис уларнинг меҳнатини муносиб равишда тақдирлаймиз.

Наманганлик Х.Нормуминов, шахрисабзлик Н.Ражабов, иштихонлик Ш.Бобоназаров... Рўйхат узун. Чунки юртимиз галлакорларини Яратганининг ўзи сийлади бу йил. Бўлик бошқорлар яратилди. Комбайнлар гувиллаб ишлади. Ижарачию фермерлар комбайнчиларни ортиқча дон ҳисобидан сийлашди. Демак, мулкдорлик, ернинг ҳақиқий эгасига теккани хосилдорликни ошириш қатори манфаатдорлиғи саховатга ҳам йўл очди.

Эрта-индин эса илгор комбайнчилар тагин мукофотланади. Автомашини, гилам, телевизор, соат... Э-э, уёғини деҳқон фермердан сўраган. - Бу 12 йилнинг мевалари, ёрғун қўнларнинг қувончлари-да, - дейди жомбойлик уста галлакор Барот Нодиров. - Мукофотга ўзбек автомашиналари берилаётганини кўриб, қувонаман ва кўнгулда янги орузлар туғилди. Даламизда ўзимизнинг заводларда чиқарилган техникалар ишласа... Уша қўнларни ҳам кўриб қувонсак, дилдан яйрасак, дея ният қиламан.

Абдунаби АЛИКУЛОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

“КЕЙС”дан ОБРЎ ТОПГАНЛАР

сан" деб бердим. Ҳосил байрамида унга битта тўн ёпиш ниятим ҳам бор. Мавсумда 1728 та "Кейс", 244 та "Нью-холланд", "Класс" тиним билмади. Уларнинг ташқи кўриниши ҳам, ишлаши, механизатор учун қулайлиги ҳам кўпчиликка манзур. Неча ўн минглаб фермерлар, минглаб ширкат хўжалиқларининг давлатга дон сотиш шартномасини қисқа муддатда худдалати ҳам бу техникаларнинг хизмати бекиёб бўлди.

"Узагроماشсервис" уюшмасининг маълумотларига кўра, Сурхондарё, Навоий, Қашқадарё ва Самарқанд вилоятларида замонавий комбайнлардан унумли фойдаланилди. Ҳар бир комбайн билан кўнига 25 гектардан ошириб галла ўрилди. Шу боис деҳқонлик Р.Қудратов 1251 гектар, жарқўрғонлик А.Турсунов 1122 гектар, музработлик Б.Фармонов 1119 гектар галла ўрган.

ҚАТРАСИ ЗАР

ТОШКЕНТ. (ЎзА муҳбири Бехбуд БОТИРОВ). Миллий матбуот марказида АҚШнинг Халқаро тараққиёт агентлиги - USAIDнинг «Марказий Осиёда табиий ресурслар бошқарувини такомиллаштириш» дастури доирасида Халқ таълими вазирлиги қошидаги «Биозо-сан» ўқув-услубий маркази ҳамда бир нечта нодавлат ташкилотлар матбуот анжумани ўтказди.

Сув ва сув манбалариндан унумли фойдаланиш бугунги кунда энг долзарб масалага айланмоқда, - деди USAIDнинг Ўзбекистондаги вакили Ж.Гоггин. - Шу мақсадда жорий йилнинг 23 июлидан 10 августга қадар Ўзбекистоннинг ёзги оромгоҳларида дам олаётган мактаб ўқувчиларига сувни исроф қил-

маслик ва ундан тежаб-тергаб фойдаланишнинг фоят муҳим аҳамиятини тушунтириш билан боғлиқ тадбирлар ўтказилаётди.

Марказий Осиёда табиий ресурслар бошқарувини такомиллаштириш дастури уч йилга мўлжалланган. Ҳозир мазкур дастур доирасида сувни тежаб масалаларига бағишланган ҳамда сувнинг иқтисодий, экологик аҳамиятига оид қизиқарли маълумотларни қамраб олган иккита ўқув қўлланмаси ишлаб чиқилди. АҚШ Фанлар академиясининг маълумотлари асосида тайёрланган мазкур китоблар мактабдан ташқари машғулотлар учун муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Телевидение ва радиода эълон қилинадиган роликлар дастурда асосий ўрин эгаллайди. Мазкур фильмлар болаларнинг оби ҳаёт ҳақидаги тушунарларини янада бойитиётди.

ХОСИЯТЛИ ЎСИМЛИКЛАР РАЙҲОН

Маълумки, ҳар бир ўзбекининг ҳовлисида райхон бўй таратиб, фойда қилиниб туради.

Бу хушбўй ўсимликни қадимдан шифобахш қўил сифатида қадрлаб келадилар. Райхон дунёнинг қўллаб мамлакатларида хушбўй ва шифобахш зирвор сифатида экилади. Франциянинг Прованс вилоятида райхон ўсимлигини гўдакларнинг эгнаси деб аташаркан. Сабаби, гўдак ухлайдиган хонада райхон ўстирилаётган бўлса, бу уйга чивин йўламас экан.

МОЙЧЕЧАК

Мойчечак кукун (тиббий тилда - "Пиретрум") ҳашаротлар уя қурган, қандала, суварак, чумоли "лашкар" тортадиган жойларга сеппиб қўйилса, зараркундалардан асар ҳам қолмайди. Зийнатли ва манзарали қушлар инининг тағига ҳам шундай кукундан сепангиз, сайроқи қушларнинг хониши янада хозибалироқ бўлади, қушлар қана ва бургалардан халос бўлади.

ПИЁЗ

200 грамм бош пиёз пўстлогини 10 литр сувга солиб дамлама тайёрланса-ю, 5 кун оралабти уч қарра сепилса, ўргимчакканини йўқотишда самарали таъсир кўрсатади.

Маълумотларга қараганда, бундай тадбир зараркундаларнинг 95 фоизини қирдилиб кетишига сабаб бўлади. Айрим мутахассислар пиёз пўстини 12-15 соат давомида дамлаб қўйиб, сўнгра зудлик билан ўсимликларга пуркаш лозимлигини тавсия этишади. Бундай тадбир ўсимлик ширасига нисбатан жуда самарали таъсир кўрсатади. Мева ҳамда резаворларни қушлар ёб кетмаслиғи учун дарах танансининг бир неча жойларига кесилган пиёзларни ўрнатиш керак бўлади.

ТЎКИЛМАСИН ДЕСАНГИЗ

Олма эрта тўқилиб кетадиган бўлса, хосиятли ўсимликларнинг марҳаматидан ўринли фойдаланиш лозим. Одатда олмаларнинг бевақт тўқилишининг бир қатор сабаблари бор. Жумладан, ўсимлик гулларининг яхши чангланмаслиғи, дарахнинг қариши натижасида озуқа моддаларини меваларга етказиб бера олмаслиғи, шунингдек, зараркунданларнинг бевосита таъсири тўқилишига сабабчи бўлиши мумкин. Олманинг бевақт тўқилмаслиғи учун гулқоқ (қоқилқ), момақаймоқ, саримсоқ, помидор, пояси, эрмон, тамаки каби ўсимликлар дамламоси билан дарахларга ишлов бериш тавсия этилади.

Маннон ҒАНИЕВ, дорихуносо олим.

ЕТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

САДДАМ ИЗТИРОБ ЧЕКМОҚДА

Сўнгги ой ичида "Ал-Арабия" телеканали учинчи бор Садам Ҳусайн овозини эфирга узатди.

Сифати у қадар яхши бўлмаган аудиокассетадан янграган овоз 22 июл куни Ҳалок бўлган Удей ва Ҳусейнларни шахидлар, дея атаб, уларни миллат фахрига тенглаштирган. Ўз сўзини Қуръондан оят келтириш билан бошлаган Садам Ҳусайн ўғилларнинг ўлимидан изтироб чекаётганлигини айтган. Бирлашган Араб Амирликларининг "Ал-Арабия" телеканали фикрича, овоз иол ойда кассетага ёзилган. Ўғилларининг ўлимидан сўнг бир hafta ўтиб янграган Садам овози Америка Марказий Разведка Бошқармаси (МРБ) фикрича, ҳақиқатан ҳам унга тегишли. Садам тақдирига қизиққан Италиянинг "Debka" газетаси эса у хозирда ўзининг учинчи ўғли Али билан бирга Тикрит ва Самарра шаҳарлари оралиғидаги ер ости бункерига яшавтганини ҳақида ёзади. Тахминларга кўра, Али Садам Ҳусайннинг бошқа бир хотини Самира Шахбандардан дунёга келган. Лекин, у аксарият вақтини хорихда ўтказган.

ИСРОИЛ ЭРОНДАН НОРОЗИ

Вашингтонда Жорж Буш билан учрашганидан сўнг Исроил бош вазири Ариел Шарон Йордан дарёсининг гарбий қирғоғида яхудийлар яшайдиган худудларни фаластинликлардан ажратиб туришчи ва хавфсизлик мақсадларида хизмат қилувчи бетон деворлар қурилиши давом эттирилишини маълум қилган.

Бу тўсиқларни Берлин деворига қиёбсалаётган фаластинликлар эса Исроил бу ҳаракати тинчлик жараёнларига тўғри келмаслигини айтмоқдалар. Шунингдек, Вашингтон сафари чоғида Исроил ҳукумати Эрон устидан Оқ уй раҳбариятига арз қилган. Маълум бўлишича, расмий Тейрон Яқин Шарқдаги ХАМАС, "Хизбуллоҳ"

каби экстремистик ташкилотларни молиявий қўллаб-қувватлаш ҳажмини кенгайтирган ва ядро дастурини яратиб ишларини жадаллаштирган. Бу ўз навбатида Яқин Шарқда тинчлик ўрнатишга ҳалал беради ва ядро қуроллари АҚШнинг минтақадаги Исроилга ўшаши иттифоқдошларига қаратилиши мумкин. Лекин, ўтган hafta аввалида Жорж Буш томонидан терроризмин қўллаб-қувватлашда айбонланган Эрон давлати бу хабарларни асоссиз дея, ядро дастури тинчлик йўлида ишлатилишини билдирмоқда.

САУДИЯ: ТЕРРОРГА АЛОҚАМИЗ ЙЎҚ

Саудия Арабистонда ташқи ишлар вазири Сауд ал-Файсал Вашингтонда президент Буш билан шошилинч учрашув ўтказди.

Учрашувда АҚШ Конгрессининг разведка қўмитаси томонидан 11 сентябр воқеалари бўйича тайёрланган 28 саҳифали ҳисоботда Ариелнинг терроризм билан алоқадорлиғи ҳақида гап борган. Саудия ҳукумати томонидан асоссиз, дея айтилаётган ўзига дахлдор маълумотларни кенг жамоатчиликка ошкор этилишини Жорж Бушдан сўраган Сауд ал-Файсал талаби қондирилмаган. Оқ уй раҳбарининг айтишича, маълумотларнинг ошкор этилиши текширув ишларининг давом эттирилишига ҳалал беради ва миллий ҳавфсизликка таҳдид солади. Қўшма Штатлар сенатининг разведка қўмитаси раиси Боб Грэмнинг айтишича, 11 сентябр воқеалари бўйича тўпланган маълумотлар Америкага террорга қарши қурашда ким иттифоқдош эканлигини яққол кўрсатиб беради.

ҚОТИЛЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Тожикистонда ўлдириб кетилган журналистлар Виктор Никулин ва Мухиддин Олимпуллар қотиллар 22 ва 15 йилдан муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Суд жараёнларига раҳбарлик қилган Тожикистон олий суди раисининг ўринбосари Махмадали Ватановнинг айтишича, жиноятчилар Ахтам Тоиров 22 йилга, Нарзибек Давлатов эса 15 йилга озодликдан маҳрум этилганлар.

ВВС телекомпаниясининг муҳбири 46 ёшли Мухиддин Олимпул 1995 йил декабрда ўғирлаб кетилиб, ўлдириб юборилган бўлса, Россиянинг ОРТ телеканали муҳбири 28 ёшли Виктор Никулин 1996 йилнинг март ойида ўз иш жойида отиб кетилган эди.

МОСКВА: БМТ ЕТАКЧИЛИК ҚИЛИШИ КЕРАК

БМТ Ҳавфсизлик Кенгашининг навбатдаги йиғилишида чиқиш қилган Россиянинг ушбу ташкилотдаги доимий вакилининг ўринбосари Геннадий Гатиллов, БМТ раҳбарлиги остида терроризмга қарши курашувчи университет фронт тузиш кераклигини айтган.

Бугун БМТ томонидан террорчилик билан шугулланаётган ташкилотлар ва шахсларнинг рўйхатини тузиш ишлари ушбу хавфга, унинг гоғий, молиявий манбаларига ва хозирда жавобгарликдан қочаётган сиёсий қўмақдошларига зарба беришда муҳим оғиб саналади. Шунингдек, айни пайтда Кремл БМТга "Ал-Қоид" ва Толибонга дахлдор маълумотларни етказиб бериш ишларини давом эттиради, дея хабарини яқунлайди "Новости" ахборот маҳкамаси.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида тайёрланди.

МУҲТАРАМ ЮРТДОШЛАР!
ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЭНГ ЙИРИК ВА УНИВЕРСАЛ БАНКЛАРИДАН БИРИ

ХАЛҚ БАНКИ

республикамик мустақиллигининг 12 йиллигига бағишлаб янги "ОРЗУ" - қисқа муддатли, ютуқли омонат турини **ТАКЛИФ ЭТАДИ**

Омонатга пул маблағлари 3 ой муддатга қабул қилинади. Сиз омонатингизга ҳисобланган юқори фойдали даромадларни олиш билан бир қаторда 1000000 сўм бўлган ютуқ совриндори бўлиш имкониятига эгасиз. "ОРЗУ" омонатига пул маблағлари шу йилнинг 1 октябрга қадар Халқ банкининг барча филиал ва шохобчалари орқали қабул қилинади.

ХАЛҚ БАНКИ - АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИНГ САҚЛАНИШИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН КАФОЛАТЛАНГАН ЯҒОНА БАНҚДИР!

Мурожаат учун телефонлар: 173-69-15, 173-69-16 (ички 126. 111. 109)

ЯРМАРКА ОЧИЛДИ

Анджон. (ЎзА муҳбири С.Шуқуров). Мамлакатимизнинг барча худудларидан 74 қорхона ўз маҳсулотларини Анджонда очилган улгурчи-чакана савдо ярмаркасида намойиш этмоқда.

Мунтазам фаолият кўрсатадиган ушбу ярмарка Истиклол кўчасидаги савдо уйи залларида жойлаштирилди. Бу ерда тақлиф этилаётган маҳсулотларнинг катта қисми қўшма қорхоналарда ишлаб чиқарилган. «Кезартурк», «Уза-ламан», «Олтин дери» қўшма қорхоналари, «Файз ҳолдинг», «Тошинвест» компаниялари ўларнинг энг яхши маҳсулотларини тақлиф этган.

Ярмарканинг биринчи иш кунинда Анджон вилоятида фаолият юритаётган 30 хўжалик юритувчи субъект харид тўғрисида шартномалар тузиш истагини билдирди.

"ҚАРШИ НОН САНОАТИ" ОАЖ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

"Қарши нон саноати" ишлаб чиқариш ОАЖ акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши 2003 йил 26 август соат 10 да Қарши шаҳри А.Навоий шоҳ кўчаси, 57-уйда бўлади.

КҮН ТАРТИБИ:

- 1.Жамият устави ва устав жамғармасини Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 24 январдаги ПФ-3202-сонли Фармони талабларига мувофиқлаштириш;
- а) Жамият мулк шаклини ўзгартириш, бошқа хусусийлашган мулк шаклига ўтказиш;
- б) жамият устав фондини 50000 АҚШ долларига тенг суммага ошириш;
- 2.Жамият тафтиш гуруҳини қайта сайлаш.
- 3.Жамият уставига, ички бошқарув низомларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш.
4. Жамият бошқаруви раисини қайта сайлаш.
- 5.Бошқа масалалар.

Акциядорлар умумий йиғилишига тайёрларлик кўриш даврида кун тартибидаги масалаларга доир ҳужжатлар билан танишишингиз мумкин.

Манзил: Қарши шаҳри А.Навоий шоҳ кўчаси 57-уй.
Телефакс: (3752) 23-49-67, 23-47-19
КУЗАТУВ КЕНГАШИ

Ўзбекистон Республикаси Давлат-тижорат Халқ банкига Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Истиқболни белгилаш ва статистика Давлат қўмитаси Бош ҳисоблаш маркази томонидан Давлат рўйхатига олинганлиги тўғрисидаги 1996 йил 30 сентябр куни берилган 2163-сонли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур туманидаги 136-мактаб томонидан 1986 йилда Шокиржонова Шахло Алмижановнага берилган Г № 986378-рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Янгийўл туманидаги 48-мактаб томонидан 2003 йили Каратаев Эржигит Ибраимовичга берилган О'Р-А № 1506032-рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

ПАХТА ТЕРИШ КОМБАЙНИ СОТИЛАДИ
1996 йилда ишлаб чиқарилган, фойдаланилмаган, Т-28х4МА трактори базасидаги ХС-1,8 русумли пахта териш машинаси сотилади. Тошкентдаги тел.: 8-(371) 66-42-77; 108-55-91.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур туманидаги 254-ўрта мактаб томонидан 1990 йилда Юсупова Зулфия Даврановнага берилган А № 021845-рақамли ўрта маълумот тўғрисидаги шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Тошкент шаҳар хокимининг 2001 йил 27 апрелдаги 177-сонли қарорига асосан Миробод тумани Кичик Бешёғоч кўчаси 185-уйда жойлашган майдони 108,32 кв.метр бўлган турар жойни нотураж жойга айлантириш тўғрисида фуқаро Раҳимов Акмал Гуломович номига берилган далолатнома йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

ШИРКАТ ВА ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
КУНГАБОҚАР УРУҒИ СОТИЛАДИ

"Егмайтамаксаноат" уюшмасининг "МТ Инвест-Импэкс" фирмасида сотиш учун Ўзбекистон шароитига мослаштирилган 30 тонна Молдова Республикасидан келтирилган Дурағай (Гибрида) кунгабоқар уруғлари мавжуд. Тўлови пул кўчириш йўли билан амалга оширилади. Етиштирилган ҳосилни ёғ заводлари шартнома асосида қабул қилади.

Мурожаат учун телефонлар: 152-52-84; 152-61-96; 55-39-16.

“ГУЛЧЕХРАЛАР”

Кўшиқ кишини завлантириб, дилларини яйратади. Кўнгиллари ором бахш этади. Инсон борки, кўшиқсиз яшай олмайд...

лари орқали инсонлар қалбига завқ-шафқ бахш этмоқда. Опа айни пайтда Қашқадар вилоят маданият ишлари бошқармаси қошидаги ашула ва ракс ансамбли дирекциясида яққохон хонанда сифатида фаолият кўрсатиш билан бирга Қарши шаҳридаги “Чақар” маҳалласида ўзи ташкил этган “Гулчехралар” фольклор-этнографик жамоасига ҳам бошчилик қилиб келмоқда.

аддан бахтини топди. У ёшлиғидан кўшиқ хиргойи қилди юрди. Халқ термаларини, лапарларини куйлади. 1964 йили ўрта мактабнинг еттинчи синфида ўқитган Гулчехра “Мархабо, талантлар” кўрик-танловини да катнашиб, вилоятда биринчи ўринни эгаллади. Вақти келиб уни Муллаўтунчи Тошмухамедов номли вилоят драма театрига ишга қабул қилишди. Театрда устози, Ўзбекистон халқ артисти Мухтарам Носирова унинг ижоди юксалишига катта ёрдам берди. Ўш санъаткор театрда гош кўшиқ куйлар, гош спектаклларда рол икром этар эди. У илк бор “Бой ила хизматчи”да Мастон ролини талкин этган бўлса, “Жон қизлар”да Мухаббат образини яратди. “Тристан ва Изолда”да эса Принс исмиги ўғил бола ролини ўйнади. Шундан кейин унга катта-катта ролларни ҳам ишониб топшира бошлади. Гулчехра Ахмедова 1980 йилдан бошлаб тор чертиб кўшиқ куйлаб келмоқда. Кўшиқ-

Фольклор жамоамизда маҳалламизнинг етти яшаридан етмиш яшарига га бўлган йигирмадан ошқ санъат фидойилари йиғилишган, - дейди у киши. - Вилоятда ўтказилаётган барча тадбирлар, байрамлар бизнинг жамоамиз иштирокисиз ўтмайди. Гулчехра опанинг санъат йўлидаги жонкуярлиги тинимсиз изланишлари самарасиз кетмади. 1998 йили “Гулчехралар” дастаси республикамиз фольклор-этнографик жамоалари ўртасида бўлиб ўтган кўрик-танловда фахрли биринчи ўринни қўлга киритди. 1999 йили эса Гулчехра Ахмедова санъат соҳасидаги кўп йиллик меҳнатлари учун “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими” юксак унвони билан тақдирланди. Гулчехра опанинг бу даражага эришишида, албатта, устозларнинг хизматлари катта. Ўзбекистон халқ артисти Мухтарам Носирова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистар Лолахон Холиқова, Жамил Ашуров, Аликул Тулаев ва санъат фидойиси, марҳум Хосиятхон Орзиковларнинг номларини катта ҳурмат билан эслади. Кези келганда, қахрамонимиз Ўзбекистон халқ артисти Олмадон Хайитованинг Қашқадардаги шоғирди эканлигини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз. Хуллас, Гулчехра опа ҳаётда нимгаки эришган бўлса, барчаси санъат туфайлидир. Шу боис у ўз касби билан бениҳоя фахрланади.

ЭЪЗОЗ

Абдурашул ПАРДАЕВ, журналист. СУРАТДА: Гулчехра Ахмедова ва ўғли Давлатбек. Муаллиф опан сурат.

Соғинч ҳисси юракларни тилқалайди, ammo бир-бирига билин-тирмасликка уринади. Минг бир азоб билан кўнлар ойларга айланади. Йўқ, хар ҳолда Худо деган бандалар экан, ўғиллари омон қайтиб келди. Бироқ у олдингидек шўх, кувнок, “бир қоп ёнғок” эмасди. Камгап, ҳатто одамови бўлиб қолганди. Буни ҳамма “Армиянинг сабоғи”га йўйишди. Амо андозорнинг синчков нигоҳи Турсуннинг кўзигади га мийқай, бошини силаб, дарди нелигини биллишга пайт пойлар, Турсун эса ўзини олиб қочарди. Хафта ўтди. Бир тонгда юз-кўлини юваётган Турсуннинг елкаси ва қорнидаги чандиққа Эрпўлат отанинг кўзи тушиб қолди. Нима бўлганини харчанд сўрамасин, ўғли “миқ” этмади. Шундагина Эрпўлат ота эти устинигоҳа ёпишган жигарғўшасига хавотир нигоҳини қадади. Турсуннинг кун бўйи хаёл билан узокларга тикилиб ўтириши, хандон отиб кулиш ўрнига зўрма-зўраки илжайиб қўйиши, тунлари алаҳсираб, ҳатто ухламай чиқилишини сабабини ахтара бошлади. Фақат ўғли келганининг иккинчи ҳафтасида сабаб оидинлашди. Нонушта пайтида бирдан Турсуннинг ранги оқариб ўзини ташлаб юборди. Сўнг кўзлари ола-қула бўлиб, оғзидан кўпик чиқар, юзи кўкариб кета бошлади. Турсунни касалхонага олиб кетишди.

НИГОҲЛАРГА ЯШИРИНГАН АРМОН

Йигит руҳан носоғлом, бунга сабаб мяннинг қаттиқ шикастлангани маълум бўлди. Ота-она йилда, ўша армин, армиядагиларни қарғашди. Кейин ўғиллари тирикчилигига шукр қилишди, ҳатто ён қўшиқларга ҳам “миқ” этишмади. “Ўғлимиз кўричак бўлиб қолибди”, дейишди сўраганларга. -Балки, Турсунни уйлаб қўйсак, ўзгариш бўлар? - деб қолди бир кун Эрпўлат отага кампирди. -Билмадим-ов, лекин ўнганмасачи? Бир бечорани бахтсиз қилиб элга шарманда бўлсак-чи? -Нафасингизни иссиқ қилин!.. Бегона барибир бегона, ўғлимизнинг ахвали бу бўлса... Тоғамнинг Турсундан бир ёш кичик қизи бор. Шунки келин қилсак-чи? Ҳар ҳолда... - кампирди рўмолининг учини ташлаб, ўғлимиз давомини айтолмади. Ўғлимиз тамомила тузалиб кетиши илжини кўнгилидаги ҳадикни тилга чиқармади. Турсун касалхонада бироз даволаниб келгач, отаси тўй тадоригини бошлаб юборганди. Йигит “Уйланмайман” деб туриб олди. -Кўра-била туриб бир бечоранинг қизини бахтсиз қилмайман, - деди-ю кўчага отилиб чиқиб кетди. Ўша кун у биринчи бор ички келди. Маст-аласт ахволда уйга қираккан, эшикка суянганча пиқиллаб йилгаб ўпирган онасига, жалл ва шафқат уйғунлашиб кетган кўзларини қадаган отасига қараб туриб, негадир раҳми келди. Кўзларига ёш қалди. “Уйлансам, балки буларнинг кўнгли сал кўтарилар”, деди ўзига-ўзи. Ва... ва зарра умид қалбига бош кўтариб, ўша лажзада уйланишга розилигини билдирди. Тўй дабдаба билан ўтди. Ҳамма хурсанд, айниқса Эрпўлат ота ва кампирди. Бир қарашда тўйдан кейин бу жондонда осоишталик, фэйз ҳўки сурарди. Аслида эса... келин никоҳдан кейин ширин орзулари сароб бўлиб чиқганини ҳис қилиб, аччиқ-аччиқ йилгади. Қизлик уйига кетай деса, қайнонаси зор қақшаб, йўлини тўсади: “Эл юртга шарманда бўлмайлик, ўғлим тузалиб кетади...” деди. Ўз эса... тошдай ҳиссиз ва совуққон. Онда-сонда “касали” тутиб қолса, келин дод солиб, қайнонасини чақиради. Бора-бора кўевнинг кун ора маст-аласт уйга кириб келишидан бечора қиз юрак “олдириб” қўйди. Ахйир, аламини ичига ютиб юришдан қарчади. Турсуннинг бу гал ҳам ички келганини кўриб, қайнонасига тик қаради: -Мени бахтсиз қилдингиз касалмайд ўғлингизга олиб бериб... Менда шунчалик қасдингиз бормиди? - деди йилгаб. -Сен онамга қаттиқ гапирма, юзига солма, - деди Турсун ваҳоҳат билан. Шунда... шунда келинчак қаҳрга эрк берди: -Сиз гапирманг, аслида, сиз сабабчисиз ҳаммасига! Нега уйландингиз? Ҳазингизни эр ҳисоблай олдингизми? Э-э, сиз йигит эмас, ... Келиннинг оғзидан чиққан сўнгги сўз қайнонани ҳам, Турсунни ҳам, эшикдан кириб келган Эрпўлат отани ҳам қарактаб қўйди. Шундан кейин ҳеч ким унинг йўлини тўсмади. Чилласи чиқмаган келиннинг ўз уйига қиз бўлиб қайтиб бориши қиллоқда дув-дув гап тўнади. Биров билмай, биров атайин кўнгилига “тегиб” қўятганлардан бевор бўлиб Эрпўлат ота ҳам, кампирди ҳам кўчага қатлама қўйди. Турсун эса... бунга дош беролмади. Бир кечаси маст қолда оғилқонига арқин боғлаб, арқин тисмолидаги қисматга бўйинини тўтди. Биргина “чиройи”дан ажраган она ҳам қўй ўтмай, йилгай-йилгай қўзини юмди. Шундан буён Эрпўлат ота ёлғизлиқни қолди. Хар кун кўчага қатлаб, бундай тақдирга тик бергиси келмаётганини айттар, қарган чоғида ёлғизлик азобига йўлиқилишга сабабини тузудан ахтарар ва назаринда, бу ёлғизларда жон бор эди. Фарида МАҲҚАМОВА, “Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Рашид Шокиров ҳақидаги телекўрсатувдан сўнг бир танишим - Ринат Якубов тўрғисиде айтиб қолди. Манзилли ҳам берди: Наманган шаҳрининг Дўстлик кўчасида истикомат қиларкан. Унинг ҳам иккала қўли йўқ бўлиб, Шундай одамлар бор

оёқлари билан анчагина ишларни удалайди. Ҳатто оёқларида сурат ҳам чизариши. Кўпқаватли уйдан Ринатлар турадиган жондонни кидириб топдим. Мени йигитчининг отаси Хусанбой ака қаршилади. Қарангки, Ринат телевизорда кўрсатилган Рашидга тақдирдош бўлиб чиқди - унинг кулфатига ҳам электр токи сабаб экан. -Сурат чизиши рост, - тасдиқлади Хусанбой ака. Таассуфки, қахрамонимизнинг ўзи йўқ, онаси билан олиғса - Россиядаги бувисини кўргани кетган экан... Кулфат зарбига бўйин эгиб қолмаган, ногиронман деб тақдир олдиди қўлини қовуштириб ўтирмаган

Ринат Наманганда ёлғиз эмас. Устоз журналист Йўлдошали Самиев “Наманган ҳақиқати” газетасида ёзади: “Адахам Иброхимов Норин туманининг Шаҳидмозор қишлоғида ашайди. У оиладаги тўрт ўғилнинг учинчиси, бу йил 14 ёшга тўлади... Афсуски, Адахам онадан бир қўлиш тузилган. Аммо Аллоҳ ўқсиб болага ўзгача қуд ва ирода ато қилган экан. У ёшлиғидан акалари қўмағида қийин ва мураккаб жисмоний машқларни бажара бошлади. Адахамнинг отаси Адашали ака хаваскор полков эди. Ногирон ўғлининг қизиқчиликларини қўллаб-қувватлади, шароит яратиб берди. Болакай қарабелбоғ соҳиби Хусанбой Асридинновдан қаратгани “киокушинкайкан” тури бўйича сабоқ олди... Адахам Иброхимов шундан буён ўнлаб нуфузли беллашуларда татамини тушди. Республика биринчилигида учинчи ўринни олди, Фаргона водийсидаги тенгқурлар орасида чемпион бўлди, Ўзбекистон миллий қаратга федерациясининг “Метин иродаси учун” номи махус соваринини ҳам қўлга киритди. Рустамжон УММАТОВ, “Қишлоқ ҳаёти” мухбири.

Бургутта - қанот, инсонга - сабот, дебдилар. Қиссадан ҳисса шуки, Манзилга қанотсиз бургутнинг, саботсиз одамнинг етмоғи қийин. Электр токи сабаб кўп йил бурун россиялик Рашид Шокиров кўларидан айрилганди. Бугун у 32 ёшда, оиласи, ўғилчиси бор. Рашид чоп оёғининг бармоқлари билан игнани

Бош муҳаррир ЎТКИР РАҲМАТ

ТАХРИР ХАЙАТИ: Савид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Қомилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Ҳабиб ТЕМПЕРОВ (Бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Гафур ШЕРМУХАММАД (масъул котиб), Озод ШАРОФИДИНОВ.

МУҲИМ ҚўЛЛАНМА

Боши 1-бетда) Бизнинг Сайхунобод қишлоқ ҳўжалиги касб-ҳўнар коллежи жамоаси ҳам ўқув шароитларини яхшилаш, ўрта бўйин учун малакали мутахассислар тайёрлаш даражасини ошириш, ўқитишни янги технологиялар асосида ташкил этиш масалаларига жиддий фермер ҳўжалиқларини ташкил этиш ва юритиш” йўналиши бўйича мутахассислар тайёрлаш бўлимида. Ушбу йўналиш учун мўлжалланган С.Азимбоев, Э.Артукметов, Х.Шералиев ва бошқа муаллифлар томонидан тайёрланган “Умумий деҳқончилик ва мелиорация асослари” дарслиғига уларни касб-ҳўнар коллежлари талабалари томонидан ўзлаштирилиши маълум бир қийинчиликлар туғдирар эди. Бу дарслиқда эса ишончли маълумотлар қизиқарли ва мантаник кетма-кетликда берилганки, ундан талаба фани мустақил ҳолда ўзлаштириш имкониятига эга. Дарслиқда келтирилган расм ва чизмалар мавзунини янада тўлақонли тушунишга кўмак беради. Хар бир мавзу сўнгида берилган “Тақорлаш учун саволлар ва топшириқлар” уни мустақамлашга, талабанинг мантаник фикрлашига кўмаклашади. Тақриф сифатида билдиришим мумкин, биринчидан, шунга ўхшаш дарслиқлар мундариғасини бирмунча кенгайтириш ва иккинчидан, уларнинг ададини кўпайтириш мақсадга мувофиқ бўлар эди. Дарслиқда мустақил ўрганиш учун кўпроқ мавзулар берилса, янада яхшироқ бўлар эди. Ушбу дарслиқ каби ўқув қўлланмаларини яратиш ва чоп этиш касб-ҳўнар коллежларида ўқув жараёни сифатини оширишга хизмат қилади. Ш.ТУРДИМЕТОВ, Сайхунобод қишлоқ ҳўжалиги касб-ҳўнар коллежи кафедра мудири, биология фанлари номзоди.

ДАРАХТ - ДОРИХОНА Африкада ўсувчи сакроцефалос дархатини бутун бошли дорихона деса бўлади. Унинг ширин меваси ва тахир пўстоғи безгакка даво. Илдиизидан ошқозон хасталиги, ҳоқисининг қуқундан жароҳатлар шифо топади. Илон чаққанга ҳам малҳам бўлади. ЖИРАФА ВА ХўРОЗ Эндигина туғилган жирафанинг эртагаёб гипертонияга мубтало бўлиши олимлар томонидан аниқланди. Бунинг боиси шундаки, танандан баланд бўлган (нақ том бўйи) бошга қирқ қарчиқ бўйин томирларидан қон ҳайдашда юрак

БИЛАСИЗМИ? зўриқади ва сарфланган ортиқча энергия қон босимини ошириб юборди. Натихада жирафа ҳам худди гипертоник одамлар каби оғина чопқиллаб, дарҳол ўзаля тушади, ҳатто беҳуш қолади. Худо қўрсатмасин, ортидан бирор ваҳийи қувағудай бўлса борми - иккинчиси ҳам бир ўлим, ё гипертониядан, ё ваҳийнинг зарбидан ҳалокат... Хўрознинг ҳам қон босими баянда. Лекин у чарноқ нималигини билмайди. Жирафа унамунча улхаса-да, хўроз ўзи нималигини билмайди. Ҳатто тунни тонга улаб қичқирадики, ўзгаларга ҳам уйқуну раво кўрмайди. Рустамжон УММАТОВ тайёрлади.

“ЧОВДИР МАСХАРАБОЗ”

Ж.Юнусова Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтини тугатиб, Мангит шаҳридаги таълим муассасаларида ишлаган кезларида ҳам отасининг санъатсиз яшай олмаглигини англади. Дастлаб “Човдир масхарабоз” фольклор-этнографик дастасини тузиб, унга раҳбарлик қила бошлади. Жумағул опа иктидорли болаларни ўз атрофига тўплади. Талабалик даврида Тошкент тўқмачилик комбинатининг халқ театрида режиссёр ёрдамчиси, актёр бўлиб фаолият кўрсатган, ёшлиғидан шеърлар ёзиб юргани учунми, “Човдир масхарабоз” фольклор-этнографик дастаси учун ўзи пёсарлар ёзиб сахналаштирди, шеърларига куй басталаб, муслиқ композиция яратди. Ўзи ясаган кўричқоқларга кийим тикиб, болалар учун томошалар уюштирди. Нафақат Амударё тумани, балки Қорақалпоғистоннинг бошқа масканларида ҳам гастрол концертлар намойиш этиш, сахнадаги техник жараёнларни амалга ошириш, жойларда маъмурий тадбирлар уюштиришнинг ўзи бўлмасди. -Бир кун, - дея хотирлайди журналист Робия Йўлдошева, - Жумағул опани катта сумка билан кўчада учратдим. Бирон жойга гастролга бораётгандир деб ўйласам, тилла тақинчоқларини болалар учун тикилган чоплар, раққоса қизларнинг кийимларига алмаштириб келаётган экан.

МАТОНАТ

Бургутта - қанот, инсонга - сабот, дебдилар. Қиссадан ҳисса шуки, Манзилга қанотсиз бургутнинг, саботсиз одамнинг етмоғи қийин. Электр токи сабаб кўп йил бурун россиялик Рашид Шокиров кўларидан айрилганди. Бугун у 32 ёшда, оиласи, ўғилчиси бор. Рашид чоп оёғининг бармоқлари билан игнани

НИМТАБАССУМ

-Қайси товушини ёмон кўрсанг? - сўради ўқувчи ялқов ўқувчидан. -Дарста кириш ўқун чалинган кўнғирок товушини, - жавоб берди ўқувчи.

“КЕЧГАЧА ОЧИҚ МАКТАБ...”

-Тезроқ тураюк ўғлим, мактабга кеч қолсан, - деди ойиси тўртинчи синфга борадиган ўғлини уйғотар экан. -Хавотир олмаган ойи, мактаб кечгача очик туради, - жавоб қилди ўғил кўрпасига ўранар экан. ... Валихон кучаси чизаётган расмини ўқиб, сўради: -Кимнинг расмини чизпасан? -Сизникини, - жавоб берди Алихон. -Нега энди кулоғини чиздинг? -Ойим доим Сизни “қулқосизсан” дейдилар-ку. ... Қобил аялччи ўқувчилар сафига қанчон қўшилисан? -Ие, қўшилдим-ку, илгари кундан буён улар билан ўйнаймман. Жаҳонгир ХОЛИҚОВ тайёрлади.

SPORT OLAMIDA

ВИТАЛИЙ МОСКВАДА Футбол бўйича Россия чемпионатида Москванинг “ЦСКА” жамоаси сафида муваффақиятли тўп сураётган собик “Пахтакор”чи Александр Гейрихга хаваси келди, хар ўсириллар терма жаҳондорли ҳўмоғи Витасияга йул олди. “ЦСКА” жамоаси мураббийлари кўригидан ўтаётган ёш футболчиларига омад қўлиб боқса, ажаб эмас.

НЕМАТИЛЛАНИНГ БАХТЛИ КУНИ

Ўтган мавсумда мамлакатимизнинг еттакчи жамоаси “Пахтакор” таркибиде тўп суриб чемпионлиқни қўлга киритган моҳир футболчи Немайтилла Куттибоевнинг айни дамда Қозғистоннинг “Ордабаси” клуби аъзосига айланганлиги футбол ишқибозларига маълум.

ҲАМКОРЛИК САМАРА БЕРАДИ

Наманган шаҳридаги “Гўзал” маҳалласи ҳудудида ташкил этилган Турсун Шарипов номидаги кик-боксинг клуби ёшларнинг оммавий масканига айланди. Клуб ташкил этилганига кўп вақт бўлмаган бўлса-да, халқаро ва маҳаллий мусобақаларда унинг аъзолари муваффақиятли қатнашиб, олтин, кумуш, бронза медаллари эгасига айлиб улғурди. Кик-боксинг спорт турини наманганлик ёшларга пухта ўргатиш ва оммалаштиришга аҳд қилган Турсун Шарипов номидаги махкур клуб раҳбарияти эндиликда маҳаллалар билан ҳамкорликда иш олиб боришга аҳд қилди. “Гўзал” маҳалласида жойлашган ушбу клуб яқинда Наманган шаҳрининг бошқа маҳаллаларида ҳам ўз тўғаракларини ташкил этиш ва маҳаллаларда турнирларни уюштириш ниятида.

ТОШКЕНТЛИК ИБРОҲИМОВ - БИРИНЧИ

Тошкент вилоятининг Чирчиқ шаҳрида ракета-модел спортни бўйича Ўзбекистон чемпионати мусобақалари бўлиб ўтди. Мудофаага кўмаклашувчи “Ватанпарвар” ташкилоти ташаббуси билан уюштирилган ушбу мусобақада Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоятлардан ташриф бурган спортчилар голийлик учун ўзаро кураш олиб боришди. Йигитлардан чакқонлик, эңчиллик, зўқолиғу тезкорлик талаб этувчи ушбу мусобақанинг С-1 модели бўйича ўтказилган турнирида омад пойтахт вакили Игор Иброхимовга қўлиб боқди ва у биринчи ўринни эгаллади.

ЯНГИ САЙТ ОЧИЛДИ

Халқ таълими вазири ва “Маҳалла” жағгармаси ташаббуси билан хар йили болалар ва ўсириллар ўртасида уюштирилаётган “Футболчимиз келажакки” турнири юртимизда миллионлар йўлини истиқболдан дарак бериб турибди. Болалар спортини ривожлантириш жағгармаси ва унинг худудий бўлимлиги томонидан амалга оширилаётган ишлохотлар ота-оналари педагогларни қувонтирапти. Шу боис мамлакатимиз спортини барчага тўлиқ таништириш мақсадиде Республика жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси Интэрнет тармоғида янги сайт очди. Унда Ўзбекистон спорт тарихи, турли хил мусобақалар ҳамда спортчиларимиз томонидан қўлга киритган ютуқлар ўз ифодасини толган.

“ЖОНДОР” - ВИЛОЯТ ГОЛИБИ

Республика “Маҳалла” жағгармаси, Халқ таълими вазирилик ҳамда Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ҳамкорлигида болалар ва ўсириллар маҳалла жамоалари ўртасида давом этаётган “Футболчимиз келажакки” турнири қизинг паллага кирмоқда. Кунки кеча Бўхоро вилоти Яндор туманидаги “Пахтакор” уйингоҳи футбол ишқибозлари билан гағажум бўлди. Чўнки “Футболчимиз келажакки” турнирининг вилоят босқичи финалида Жондор туманининг “Жондор” ҳамда Қорақўл туманининг “Шоҳмардон” жамоалари ўзаро куч синашишди.

Имомали УЛФАТОВ тайёрлади.

Дўстлик тумани ҳўкимси Сайфидин Исмоилова дўст-ёронлари ва қадрдонлари волида мухтарамаси ЗАЙНАБ АЯНИНГ вафоти муносабати билан чўқур таъзия изхор этадилар. Ўзбекистон Фўза селекцияси ва уруғчилик илмий тадқиқот институти жамоаси таниқли селекционер олим Курбон ТЕШАБОВНИНГ вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чўқур ҳамдардлик билдиради.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-512-17; Андижон - 8-374-2-25-32-33; Бўхоро - 8-365-22-322-25; Жиззах - 8-372-22-648-72; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган - 8-369-43-311-81; Фарғона - 8-373-61-221-97; Самарқанд - 8-366-233-00-52; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Сирдарё - 8-367-225-41-73; Тошкент - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-623-50; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.